

วัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่) : ศิลปกรรม ความหมายทางสัญลักษณ์และบทบาทวัด
พระพุทธศาสนาฝ่ายจีน

วันชัย แก้วไทรสุน

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาไทยศึกษา

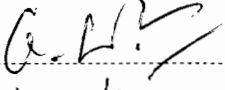
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

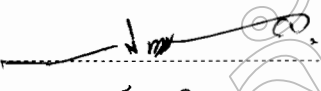
มกราคม 2555

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

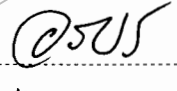
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ วันชัย แก้วไทรสุน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ศาสตราจารย์รัช ภูมิไธท)

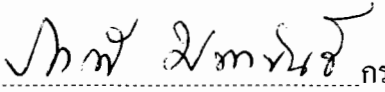

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.อริริ ปาณินท์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์รัช ภูมิไธท)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ภาณี มหาจันทร์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่ 25 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

คุณภินิพจน์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ศาสตราจารย์รัชวัช ปุณโณทก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. อรศิริ ปาณินท์ และท่านศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง ที่ท่านให้ความเมตตาเสียสละเวลา รับเป็นประธานกรรมการและเป็นกรรมการสอบ อีกทั้งกรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความเมตตาจากเจ้าอาวาสวัดเล่งเน่ยยี่ พระปลัดเย็นเชื้อ รองเจ้าอาวาสวัดเล่งเน่ยยี่ อนุญาตให้ถ่ายภาพ พระอธิการเย็นจุง เจ้าอาวาสวัดจีนประชาสโมสร เป็นผู้ให้เข้าทำการศึกษาและให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับวัดจีนประชาสโมสรเป็นจำนวนมาก พระคณานิรมรรณวิธานาจารย์ (สมาน ว่างเขียน) ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์วัดญวนและวัดจีน พระครูรัตนชาทร (ทองสุข ดิสสวโร) ให้ความรู้วัดจีนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระมหาวินัย กิตติปัญญา เจ้าอาวาสวัดแหลมบนให้ความรู้วัดแหลมบน พระประดิษฐ์ ประทุมพรวิวัฒน์ เจ้าอาวาสวัดอุภัยภาติการามให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัดอุภัยภาติการาม คุณหยิน ฮัว ช่วยแปลเอกสารประเทศจีน คุณ LIU-I (คุณภา) ช่วยแปลเอกสารประเทศไต้หวัน รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ และคณะ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัดเขตนัปอล อาจารย์เศรษฐพงษ์ จงสงวน (อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดัง) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัดจีนสกุลช่างเต๋จิว รูปเคารพ และช่วยอ่านภาพงานจิตรกรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประเสริฐ พิริยะสุนทร (คณะมัณฑนศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร) ให้ความรู้เกี่ยวกับประติมากรรมวัดจีน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ดิงชลิ (คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร) ให้ความรู้เกี่ยวกับผังวัด รูปเคารพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ ไชยสุริยา ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ช่วยตรวจแก้บทคัดย่อภาษาอังกฤษ อาจารย์พรชัย ตามถิ่นไทย (นิสิตปริญญาเอกสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง) ช่วยเรื่องแบบลายเส้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ช่วยถ่ายรูปในพิพิธภัณฑ์ประเทศไต้หวัน นายกเทศมนตรีเมืองฉะเชิงเทรา นายกฤษฎ ฉายแสง และผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาเทศบาล นายสมศักดิ์ คลลัคคนทิน เอื้อเฟื้อภาพถ่ายเก่า และท่านที่ไม่ได้เอ่ยชื่อนาม ท่านผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน เพื่อนร่วมชั้นเรียนชั้นปีที่ 1-2 ให้ข้อเสนอแนะคำแนะนำ กำลังใจ ช่วยเก็บข้อมูลภาคสนาม ลูกศิษย์หลายคนช่วยเก็บข้อมูลสัมภาษณ์

นางสาวจุฑาภรณ์ พูลเพิ่ม นิสิตคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ช่วยตรวจแก้รูปแบบการพิมพ์เบื้องต้น และอาจารย์ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร นิสิตปริญญาเอกไทยศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ช่วยแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับเงินศึกษา

ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณ พระคุณเจ้า คณาจารย์ เพื่อน ๆ ลูกศิษย์ ที่ให้เมตตาให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และทำให้คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณนายพนนทชัย แก้วไทรส่น และครอบครัว คุณนงลักษณ์ แก้วไทรส่น คุณวรรณญา แก้วไทรส่น คุณภาวิณี แก้วไทรส่น และคณะลูกท้วรจากบริษัทวินเคย์ทัวร จำกัด ทุกท่านที่เอื้อเฟื้อทุน อาหาร และกำลังใจ ในสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าประโยชน์ของคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

วันชัย แก้วไทรส่น

50810517: สาขาวิชา: ไทยศึกษา; ปร.ค. (ไทยศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบทางศิลปกรรม/ สัญลักษณ์/ บทบาทของวัดจีน

วันชัย แก้วไทรสุน : วัดจีนประชาศโมสร (เล่งฮกยี่): ศิลปกรรม ความหมายทางสัญลักษณ์และ
บทบาทวัดพระพุทธศาสนาฝ่ายจีน (WATCHINPRACHASAMOSORN (LENG HOK YEE):

THE ART, THE MEANINGS, AND THE ROLES OF A CHINESE-SECT BUDDHIST TEMPLE)

คณะกรรมการควบคุมคุณภาพ: ธวัช ปุณโณทก, ศศ.ม., อรศิริ ปาณินท์, Ph.D., สุชาติ เกาทอง, M.A.,

435 หน้า. ปี พ.ศ. 2554

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ของชาวจีนในเมืองฉะเชิงเทรา เหตุการณ์ที่สำคัญที่เกิดขึ้นกับชาวจีน ประวัติของการสร้างวัดจีนในประเทศไทยและวัดจีนประชาศโมสร ศึกษารูปแบบของวัด ความหมายทางสัญลักษณ์ของวัดและองค์ประกอบต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาถึงบทบาทของวัดที่มีความสัมพันธ์ต่อชุมชนในพื้นที่ โดยใช้วิธีการศึกษารูปแบบการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ มุ่งเน้นเฉพาะรายกรณี อาศัยข้อมูลเอกสารทางด้านประวัติศาสตร์ทั้งเอกสารเก่าจาก พระราชพงศาวดาร จดหมายเหตุ และเอกสารจากนักวิชาการที่ศึกษาใหม่จากตำรา หนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร รวมทั้งใช้ข้อมูลรูปแบบทางกายภาพ จากการสำรวจ การบันทึกภาพ การรังวัดแผนผัง ภาพถ่ายเส้น และข้อมูลจากการสัมภาษณ์บอกเล่า เป็นต้น โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ และสรุปผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

จากการศึกษาพบว่า วัดจีนประชาศโมสร (เล่งฮกยี่) เป็นวัดที่ดำเนินการสร้างโดยคนจีน และคนไทยเชื้อสายจีน ที่มีพัฒนาการจากความเป็นเมืองเริ่มแรกตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 จึงได้มีการสร้างวัดขึ้นในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ ซึ่งมีความเชื่อกันในปัจจุบันว่า เป็นตำแหน่งของท้องมังกรและวัดจีนประชาศโมสรยังได้รับอิทธิพลรูปแบบทางศิลปกรรมจากวัดเล่งเน่ยยี่ เช่น ในเรื่องของการวางแผนผัง โครงสร้างของหลังคา การจัดวางตำแหน่งของรูปเคารพ แต่รูปแบบของอาคารภายนอก เช่น หลังคา จั่ว รูปแบบของรูปเคารพ การประดับประดากรรมตกแต่งและภาพจิตรกรรม เป็นแบบศิลปกรรมที่แตกต่างกัน ไม่เหมือนกัน อีกทั้งพบว่าในระยะหลังการสร้างวัดจีนประชาศโมสรมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมเป็นไปตามพลวัตทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะของวัด ไม่เหมือนกับวัดเล่งเน่ยยี่และวัดอื่น ๆ แต่ทั้งนี้รูปแบบทางศิลปกรรมที่ปรากฏเป็นลักษณะศิลปกรรมแบบแต่จิว ที่เป็นผลพัฒนาการมาจากอิทธิพลทางตอนใต้ของประเทศจีน ส่วนในด้านของบทบาทของวัดจีนประชาศโมสร มีผลมาจากความเชื่อของคนจีนและคนไทยเชื้อสายจีน โดยแรกสร้างวัดนั้นวัดได้รวมเอาความเชื่อดังกล่าวไว้ทั้งศาสนาเต๋า ศาสนางงิ้วและพระพุทธศาสนาไว้ด้วยกัน แต่หลักหัวใจสำคัญนั้นคือ วัดเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนนิกายของมณฑลปราจีนบุรี ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา วัดจีนประชาศโมสร จึงเป็นสัญลักษณ์ทางพุทธศาสนาฝ่ายมหายานตั้งแต่นั้น จวบจนถึงปัจจุบันวัดเป็นสถานที่ที่ให้ผู้มีจิตศรัทธาในพระพุทธศาสนาเข้าสู่ธรรมะ โดยมีเป้าหมายที่จะนำวิญญูญาณไปสู่แดนสุขาวดี และขั้นสุดท้ายคือการมุ่งเข้าสู่นิพพานในที่สุด

50810517: MAJOR: THAI STUDY; Ph.D. (THAI STUDY)

KEYWORDS: THE ART/ THE MEANINGS/ THE ROLES OF A CHINESE-SECT BUDDHIST
TEMPLE

WANCHAI KAEWSAISORN: (WATCHINPRACHASAMOSORN (LENG HOK YEE):
THE ART, THE MEANINGS, AND THE ROLES OF A CHINESE-SECT BUDDHIST TEMPLE)

ADVISOR COMMITTEE: TAWAT PUNNOTOK, M.A., ONSIRI PANIN, Ph.D., SUCHAT
TOUTONG, M.A. 435 P. 2011.

This research studied the background of Chinese living in Chachoengsao province, Thailand through the art of Watchinprachasamosorn and its relationship with Chinese communities. The research method focused on the historical documents such as the royal chronicles, archives and published literatures as well as on site survey and interview.

The study shown that Watchinprachasamosorn constructed by Chinese and the Thai-Chinese in the time of King Rama the third until King Rama the fifth. The temple built in the residential area, where presently believed as an auspicious location.

Originally, the art of Watchinprachasamosorn derived from the art style of Watlengnengyee, Bangkok, especially the planning and roof structure design. However, the exterior of the temple, decorative art and the worship sculptures of Watchinprachasamosorn are unique. The temple built with different concept compared with Watlengnengyee. According to the cultural changes, the temple was rebuilt and renovated particularly in the Chaozhou style, the art that prevailed in the southern part of mainland China.

Moreover, Watchinprachasamosorn is a symbol of Chinese Mahayana Buddhism since King Rama the fifth's reign to presently. The temple is the path for Buddhists toward the Sukhavati heaven and the nirvana.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	13
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	14
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	16
ขอบเขตของการศึกษา.....	16
วิธีการศึกษา.....	17
นิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษา.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
2 ชุมชนชาวจีนในภาคตะวันออก และความเชื่อพื้นฐานของคนไทยเชื้อสายจีนใน ประเทศไทย.....	32
การเข้าม้างดถิ่นฐานของชุมชนจีนในภาคตะวันออกของประเทศไทย.....	32
ชุมชนจีนที่ปรากฏในพื้นที่ศึกษาช่วงปัจจุบัน.....	60
ความเชื่อพื้นฐานของชาวจีน.....	64
ความเชื่อทางศาสนาพุทธมหายาน.....	67
ความเชื่อทางศาสนาเต๋า.....	74
ความเชื่อทางศาสนาขงจื้อ.....	76
ความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของคนจีนกับการสร้างวัดจีน ในสมัยนั้น.....	78
3 การสร้างวัดจีนในประเทศไทย.....	82
การตั้งชุมชนชาวจีนในสมัยอยุธยา.....	82
การสร้างวัดจีนในสมัยรัตนโกสินทร์.....	95

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประวัติวัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่).....	107
4 ที่ตั้งของวัด รูปแบบสถาปัตยกรรม และความหมายทางสัญลักษณ์.....	117
ที่ตั้งของวัดจีนประชาสโมสร.....	117
องค์ประกอบของวัด.....	129
ความเชื่อในการวางแผนผัง.....	130
การวิเคราะห์แผนผังวัดจีนประชาสโมสรตามความหมายสัญลักษณ์.....	143
องค์ประกอบสถาปัตยกรรมที่เพิ่มเติมตามพลวัตทางวัฒนธรรม.....	176
5 รูปเคารพ งานประติมากรรม งานจิตรกรรม และความหมายทางสัญลักษณ์.....	193
ประติมากรรมรูปเคารพที่ประดิษฐานอยู่ในวิหารหน้า.....	193
รูปเคารพที่ประดิษฐานในวิหารหลัก (วิหารพระพุทธรูป).....	222
วิหารพระโพธิสัตว์รูปเคารพในกวนอิม.....	273
รูปเคารพในวิหารพระโพธิสัตว์ตั้งจิ้งอ้วง (พระกษิติครรภโพธิสัตว์).....	284
ประติมากรรมรูปเคารพและความหมายทางสัญลักษณ์ที่ประดิษฐานอยู่ใน วิหารรอง.....	292
ประติมากรรมรูปเคารพและความหมายทางสัญลักษณ์ที่ประดิษฐานอยู่ใน วิหารหลักที่เปลี่ยนไปตามพลวัต.....	297
ภาพจิตรกรรมและความหมายทางสัญลักษณ์.....	332
6 บทบาทของวัดจีนประชาสโมสรที่มีต่อชุมชน.....	368
การบริหารของวัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่).....	368
วัดจีนประชาสโมสรเป็นศูนย์กลางทางภูมิภาคตะวันออก.....	372
วัดมีความสำคัญต่อทางด้านสังคม.....	374
7 สรุป และข้อเสนอแนะ.....	389
ประเด็นการท้าวิจัย.....	391
ประเด็นที่ได้จากการศึกษา.....	391
ข้อเสนอแนะ.....	396
บรรณานุกรม.....	397
ภาคผนวก.....	415

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก.....	416
ภาคผนวก ข.....	419
ภาคผนวก ค.....	430
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	435

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 แผนที่ประเทศไทยแสดงตำแหน่งพื้นที่หัวมังกร (กรุงเทพมหานคร) ท้องมังกร (จังหวัดฉะเชิงเทรา) และหางมังกร (จังหวัดจันทบุรี) (คือส่วนที่ระบายสีเหลือง).....	2
1-2 แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวัดจีนประชาสโมสร.....	15
1-3 แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวัดจีนประชาสโมสร.....	15
1-4 แผนที่วัดชานฮวาซือ เมืองต้าถู่ มณฑลซานซี.....	29
1-5 หลักวัดโคหยวน มณฑลฝูเจี้ยน (ภาคใต้ของประเทศไทย) ประดับมังกรชามุกไฟ.....	30
1-6 พระประธานสามองค์ ในวิหารหลักวัดโคหยวน มณฑลฝูเจี้ยน.....	30
2-1 คลองที่ขุดในสมัยรัชกาลที่ 3-5.....	37
2-2 ปากคลองบางนาเชื่อมกับแม่น้ำบางปะกง.....	37
2-3 ภาพถ่ายเมืองเก่าจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	39
2-4 วัดแหลมรังสี (วัดสามจีน จังหวัดฉะเชิงเทรา) และกลุ่มเจดีย์ทรงกลม (ทรงระฆัง).....	41
2-5 ศาลว่าการมณฑลปราจีนบุรี (ตั้งในเมืองฉะเชิงเทราสมัยรัชกาลที่ 5).....	49
2-6 แผนที่ตำแหน่งการตั้งตลาด 3 แห่งในสมัยรัชกาลที่ 5.....	51
2-7 แผนที่ตำแหน่งการตั้งตลาด 3 ตลาด.....	52
2-8 แผนที่กลุ่มอาคารตึกแถวเก่าในบริเวณถนนพานิช สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5.....	52
2-9 ภาพซ้ายมือจีนแดง กลางจีนฮั่น ผู้บริจาคที่ดินสร้างวัดอุทัยภาติการาม และขวาสุดยายทวด เอี้ยะกรรยาของจีนฮั่น (ถ่ายจากวัดอุทัยภาติการาม).....	53
2-10 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงฉายร่วมกับคณะผู้ตามเสด็จเมือง ฉะเชิงเทรา.....	56
2-11 บาทหลวงอันตนซมิดต์ บริเวณชุมชนบางปะกง.....	57
2-12 วัดเซนต์แอนโทนี เป็นบริเวณที่ตั้งชุมชนจีนนับถือคริสต์ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3.....	57
2-13 โบสถ์วัดเซนต์ปอลหลังเก่าในอดีต (ภาพจากหนังสือสยามมิชชันนารีฝรั่งเศส).....	58
2-14 ชุมชนวัดเซนต์ปอลปัจจุบัน ทางขึ้นด้านหน้าวัดถ่ายจากวัดแหลมใต้.....	58
2-15 สภาพของด้านหน้าของโบสถ์หลังเก่าวัดเซนต์ปอลบริเวณด้านบนเป็นอักษรจีน.....	59
2-16 ภาพส่วนขยายของอักษรจีน อ่านว่า “เที่ยงจู้เซี่ยตัง” แปลว่า “บ้านศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า” หรือ “บ้านของพระเจ้า”.....	59
2-17 สุสานผู้นับถือศาสนาคริสต์โรมันคาทอลิก ของวัดเซนต์ปอล.....	60

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2-18 ประตුවัดอุภัยภาติการาม ถัดจากประตู เป็นที่อยู่ของเอกชน.....	61
2-19 เจดีย์ขอมุมบรรจุมณี ขวามือเป็นโรงเจสร้างใหม่ในวัดอุภัยภาติการาม.....	61
2-20 ชุมชนคนไทยเชื้อสายจีนตลาดบ้านใหม่ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา	62
2-21 ศาลเจ้าพ่อโกมินทร์ (ไทเจียเอี้ยก่ง) ในตลาดบ้านใหม่.....	63
2-22 ศาลเจ้าปูนเถ้าม้า ตั้งอยู่ในตลาดบ้านใหม่.....	63
2-23 แผนภูมิการวิเคราะห์การเกิดวัดเล่งฮกยี่ เมืองฉะเชิงเทรา สมัยรัชกาลที่ 5.....	81
3-1 ชุมชนจีนบริเวณพื้นที่มุ่มขวาล่างภายในเกาะกรุงศรีอยุธยา.....	83
3-2 ชุมชนชาวจีนสมัยอยุธยาตอนปลายในจดหมายเหตุเดอลาูแบร์.....	84
3-3 เจดีย์ทรงกลม วัดรัตนชัย (วัดจีน) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	87
3-4 เป็นวัดใดวันหนึ่งในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	87
3-5 วัดท่าม้า ในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	88
3-6 พื้นที่ฮวงจุ้ยในบริเวณหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	88
3-7 เสาหัวเม็ดหิน.....	89
3-8 แผนที่กรุงศรีอยุธยาฉบับพระยาโบราณราชธานินทร์.....	89
3-9 พระพุทธรูปสันนิษฐานว่าเป็นแบบจีน และภาพลายเส้นพระพุทธรูป.....	91
3-10 หลวงพ่อโต(เข้าปออง) วัดพนัญเชิง.....	92
3-11 รูปเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก (องค์กลาง) ประดิษฐานในศาลเจ้าแม่ วัดพนัญเชิง.....	92
3-12 ศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก วัดพนัญเชิง.....	93
3-13 ชุมประตูปแบบศิลปะจีน ตั้งทางด้านหน้าวิหารหลวง (ทิศเหนือ) วัดกัลยาณมิตร.....	96
3-14 หลวงพ่อโต (เข้าปออง) วัดกัลยาณมิตร สร้างสมัยรัชกาลที่ 3.....	96
3-15 ถะจีนสมัยรัชกาลที่ 3 วัดกัลยาณมิตร.....	97
3-16 แผนผังศาลเจ้าเกียนอันเกง (ศาลเจ้าแม่กวนอิม).....	99
3-17 ด้านหน้าศาลเจ้าเกียนอันเกง อาคารหันหน้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยา.....	100
3-18 ประติมากรรมตกแต่งด้านหน้าศาลเจ้าเกียนอันเกง.....	100
3-19 ฟังวัดกัลยาณมิตร (ฝั่งธน) กรุงเทพมหานคร.....	101
3-20 วิหารหน้า วัดเล่งเน่ยยี่.....	103
3-21 ป้ายวัดพระราชนาน วัดเล่งเน่ยยี่.....	103

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3-22 มังกรชูไข่มุกไฟ บนสันหลังคาวิหารหน้าวัดเล่งเน่ยยี่.....	104
3-23 วัดชำปอก (วัดอุภัยภาติการาม) ชำปอกงละเชิงเทรา ถ่ายจากด้านหน้า.....	105
3-24 หลวงพ่อชำปอก (พระพุทธรูปรัตนนายก) วัดอุภัยภาติการาม.....	105
3-25 ภาพถ่ายเก่า วิหารชำปอกวัดอุภัยภาติการาม.....	106
3-26 นายอากร เทียนอิน ผู้บริจาคที่ดินสร้างวัดเล่งฮกซี้.....	107
3-27 หลวงจีนสกเห็ง เจ้าอาวาสวัดเล่งฮกซี้องค์แรก.....	109
3-28 แผนผังวัดจีนประชาสโมสร (สมัยเริ่มการสร้างวัดราว พ.ศ. 2416-2426).....	111
3-29 แผนผังวัดจีนประชาสโมสร (สมัยที่ 2 ช่วง พ.ศ. 22460-2465).....	112
3-30 แผนผังวัดจีนประชาสโมสร (สมัยที่ 3 ช่วงพระอาจารย์เซียงหงี เจ้าอาวาสองค์ที่ 5 พ.ศ. 2493-2500).....	112
3-31 แผนผังวัดจีนประชาสโมสร (สมัยที่ 4 ช่วงพระอาจารย์จ้งฉือ เจ้าอาวาสองค์ที่ 6 พ.ศ. 2501-2523).....	113
3-32 แผนผังสมัยที่ 5 ช่วงพระอาจารย์เย็นจุง (เจ้าอาวาสองค์ที่ 7) วัดจีนประชาสโมสร.....	114
4-1 เส้นทางสายสัญจรสมัยรัชกาลที่ 5 และการสัญจรในปัจจุบัน.....	121
4-2 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 (ทรงประทับนั่งริมขวามือ) สถานที่บริเวณพระตำหนักของพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์.....	122
4-3 สภาพเรือนปัจจุบัน เรือนพระตำหนักของ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์.....	123
4-4 ทำเรือตลาดบ้านใหม่ (วัดจีนประชาสโมสร) ซึ่งทำนี้อยู่ตลาดกลาง.....	124
4-5 ทำเรือ สันนิษฐานเป็นท่าตอนเหนือของตลาดสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงเสด็จลงเรือพระที่นั่งแล้วเสด็จต่อไปยังวัดอุภัยภาติการาม.....	124
4-6 ทำเรือของศาลเจ้าประจำตระกูลโจ้ว.....	125
4-7 ด้านหน้าศาลเจ้าประจำตระกูลโจ้ว หันหน้าสู่แม่น้ำบางปะกง.....	126
4-8 ถนนสุดตลาดข้างเหนือของตลาดบ้านใหม่ เดิมเป็นคูน้ำที่เชื่อมถึงประตูหน้าวัดจีนประชาสโมสร.....	126
4-9 ถนนสุกกิจ ถ่ายจากทิศตะวันตก (ด้านซ้ายมือเป็นประตูทางเข้าวัดจีนประชาสโมสร).....	127
4-10 เส้นทางด้านทิศตะวันตกเชื่อมกับคลองตลาดบ้านใหม่ (ระยะห่างประมาณ 50 เมตร).....	128

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-11 คลองตลาดบ้านใหม่ (มุมบนขวามือเห็นเจดีย์แปดเหลี่ยมทางวัดกำลังดำเนินการก่อสร้าง).....	128
4-12 แผนผังวัดเล่งฮกยี่ ส่วนที่เป็นแผนผังหลักและแผนผังรอง.....	129
4-13 แผนผังหลักวัดเล่งฮกยี่ ตั้งอยู่ในแกนทิศเหนือทิศใต้.....	131
4-14 ทิศที่สัมพันธ์กับหลักของหยินและหยาง.....	133
4-15 การเปิดหลังคากระบายวันรูป.....	136
4-16 บริเวณพื้นที่โล่งทิศตะวันออก พื้นปิดด้วยแผ่นไม้เพื่อเป็นทางเดิน.....	137
4-17 แผนผังรองด้านทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก.....	138
4-18 กลุ่มเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง วัดชัยวัฒนาราม สร้างสมัยพระเจ้าปราสาททอง.....	140
4-19 วัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ สร้างสมัยรัชกาลที่ 3.....	140
4-20 เจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง.....	141
4-21 เจดีย์ตั้งบนฐานสี่เหลี่ยม.....	141
4-22 เจดีย์ทรงระฆังฐานปัทม์กลม.....	142
4-23 กลุ่มเจดีย์ฐานหกเหลี่ยมองค์ระฆังผนังเปิดโล่ง ยอดบนสุดเป็นดอกบัว.....	142
4-24 แผนผังวัดเล่งเน่ยยี่.....	143
4-25 อาณาจักรทั้งสามทางคติจักรวาลวิทยาของพระพุทธศาสนา.....	145
4-26 การเสนอคติความเชื่อจักรวาลวิทยาทางพระพุทธศาสนาในลำดับการเข้าถึงอาคาร.....	146
4-27 ลายเส้นรูปด้านแสดงการวิเคราะห์วัดจีนประชาสโมสร ตามความหมายทางสัญลักษณ์.....	146
4-28 การจัดองค์ประกอบผังบริเวณวัดจีนประชาสโมสร.....	147
4-29 วิหารพระกวนอิมโพธิสัตว์.....	150
4-30 วิหารพระตี่จั้งอ้วงโพธิสัตว์.....	151
4-31 กระเบื้องปูพื้นบริเวณพื้นที่โล่งทางเข้าของวิหารหน้า.....	154
4-32 แผ่นหินปูพื้นวิหารหน้า (วิหารจตุโลกบาล) จัดเป็นพื้นเดิมที่เก่าที่สุด.....	154
4-33 พื้นกระเบื้องบริเวณที่โล่งระหว่างวิหารหน้ากับวิหารหลัก.....	154
4-34 พื้นกระเบื้องบริเวณพื้นที่โล่งของวิหารหน้ากับวิหารหลัก (ปีกซ้ายและปีกขวา).....	155
4-35 พื้นหินขัดบริเวณพื้นวิหารหลักลายดอกบัว (วิหารพระพุทธ).....	155
4-36 พื้นซีเมนต์พื้นที่โล่งด้านทิศตะวันออกและด้านทิศตะวันตก.....	155

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-37 พื้นหินขัดลายดอกบัวของห้องวิหารบูรพาจารย์.....	156
4-38 พื้นหินบริเวณพื้นที่โล่งด้านทิศตะวันออกและด้านทิศตะวันตก.....	156
4-39 เสาไม้กลมวิหารหน้า.....	157
4-40 การใช้เสาไม้กลมในวิหารหลัก.....	157
4-41 เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก.....	158
4-42 แบบหลังคาอานม้า กลุ่มชกเกียน.....	159
4-43 แบบหลังคาอานม้า-นกงางแอ่น.....	159
4-44 ผนังปิดหน้าจั่วของวิหารหน้า วิหารหลัก วิหารบูรพาจารย์.....	161
4-45 ลายเส้นผนังปิดหน้าจั่วของวิหารหน้า วิหารหลัก วิหารบูรพาจารย์.....	162
4-46 บานประตูไม้รูปแม่ทัพ ฉินซูเป่าหรือ ฉินจง มีใบหน้าเป็นสีขาว ส่วนแม่ทัพอวี้อีจเต๋อ จะวาดใบหน้าสีดำ.....	163
4-47 ประตูรูปไข่ก่ออิฐฉาบปูนวิหารพระดีจั้งอ้วง.....	164
4-48 ประตูรูปไข่ก่ออิฐฉาบปูนวิหารพระโพธิสัตว์กวนอิม.....	164
4-49 ประตูไม้วิหารรอง.....	164
4-50 ประตูโครเมี่ยมวิหารรอง (วิหารพระบรมธาตุ).....	165
4-51 ประตูไม้วิหารรอง (วิหารหลวงพ่อกษัตริย์).....	165
4-52 ประตูไม้ด้านหลังวิหารหลัก.....	165
4-53 ประตูไม้ไต่กระจาก วิหารรองส่วนรับรอง.....	166
4-54 ประตูข้างก่ออิฐฉาบปูนของวิหารหลัก.....	166
4-55 บานประตูด้านในของวิหารหน้าทาสีแดง รูปแบบเดิม.....	166
4-56 หน้าต่างเหล็กแนวตั้ง (ถ่ายจากด้านนอก).....	167
4-57 หน้าต่างเหล็กแนวตั้ง (ถ่ายจากด้านใน).....	167
4-58 หน้าต่างแบบบานสไลด์กระจาก.....	168
4-59 หน้าต่างบานเกร็ดด้านนอกติดเหล็กคัต.....	168
4-60 ตัวอย่างกระเบื้องมุงหลังคาและภาพลายเส้นกระเบื้องมุงหลังคาแบบต่าง ๆ	170
4-61 ส่วนประกอบและขั้นตอนการมุงหลังคาและตัวอย่างการก่อสร้างหลังคาของวัด หลงซาน ประเทศไต้หวัน.....	171

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-62 รูปแบบกระเบื้องของวัดจีนประชาสโมสร.....	172
4-63 โครงสร้างของหลังคาวิหารหลัก (โวัดหลังคาไม่มีฝ้าเพดาน).....	173
4-64 โครงสร้างของหลังคาวิหารหลักส่วนหน้าเป็นการปูไม้แบบโค้ง.....	173
4-65 โครงสร้างของหลังคาวิหารหน้า (โวัดหลังคาไม่มีฝ้าเพดาน).....	174
4-66 โครงสร้างของหลังคาวิหารบูรพาจารย์มีฝ้าเพดานและเห็นร่องรอยของควันทูบนฝ้า เพดาน.....	174
4-67 แบบที่ 1 แบบชวงซู้ยฝิงคิน.....	176
4-68 แบบที่ 2 แบบเก้งจิ้น.....	177
4-69 แบบที่ 3 แบบเจดีย์ย่อมุมไม้.....	177
4-70 แบบที่ 4 แบบเหลี่ยมลักษณะไทย.....	178
4-71 แบบที่ 5 แบบผสมกันระหว่างศิลปะไทยกับจีน.....	178
4-72 แบบที่ 6 แบบเจดีย์ทรงระฆังฐานแปดเหลี่ยม.....	179
4-73 แบบที่ 7 แบบทรงระฆังส่วนฐานเป็นมัลลยเถาสี่ชั้น.....	179
4-74 เจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ตั้งอยู่ที่วัดหน้าวัด อยู่ในแผนผังที่สมดุลกัน.....	180
4-75 เจดีย์แบบลักษณะจีนผสมไทยบรรจุอัฐิบูรพาจารย์.....	180
4-76 อาคารแปดเหลี่ยมประดิษฐานรูปเจ้าอาวาสองค์ที่ 6	181
4-77 ส่วนยอดอาคารแปดเหลี่ยม.....	182
4-78 ประติมากรรมรูปเหมือนเจ้าอาวาสองค์.....	182
4-79 ลวดลายสมัยใหม่ผสมลายจีน งานเขียนสีประดับภายในอาคารแปดเหลี่ยม.....	183
4-80 เจดีย์เผากรวดาษ วัดเล่งฮกยี่.....	184
4-81 ประตูทางเข้าวัดจีนประชาสโมสรในอดีตและปัจจุบัน.....	187
4-82 ห้องพระบรมสารีริกธาตุ วิหารรองทิศตะวันตก.....	189
4-83 ห้องบูชาเทพเจ้า วิหารรองทิศตะวันออก.....	189
4-84 ห้องเก็บของ วิหารรองทิศตะวันตก.....	189
4-85 การจัดวางรูปเคารพในทิศต่าง ๆ.....	190
5-1 แผนผังตำแหน่งของรูปเคารพในวิหารหน้า.....	194
5-2 พระศรีอริเมตไตรย สักริดกระไหล่ทองสูง 55 นิ้ว ราว พ.ศ. 1020 ศิลปะเว่ยเหนือ.....	198

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-3 พระศรีอริยเมตไตรย สมัยราชวงศ์หมิง-ชิง.....	198
5-4 พระศรีอริยเมตไตรย สมัยราชวงศ์หมิง-ชิง.....	198
5-5 พระศรีอริยเมตไตรย วัดเล่งฮกยี่.....	199
5-6 พระศรีอริยเมตไตรย วัดเล่งเน่ยยี่.....	199
5-7 พระศรีอริยเมตไตรย วัดเล่งฮกยี่ (รูปไม้หมั้นจิ๋ว).....	200
5-8 พระเวทธรรมโพธิสัตว์ สมัยราชวงศ์หมิง พ.ศ.1911-2187.....	204
5-9 พระเวทธรรมโพธิสัตว์ วัดเล่งเน่ยยี่.....	204
5-10 พระเวทธรรมโพธิสัตว์ วัดบูรอนซ์ พ. 23.....	205
5-11 พระเวทธรรมโพธิสัตว์ วัดจีนประชาสโมสร.....	205
5-12 พระเวทธรรมโพธิสัตว์ วัดเล่งฮกยี่.....	206
5-13 จตุโลกบาลประจำทิศเหนือในถ้ำหลงเหมินสมัยราชวงศ์ถัง พ.ศ. 1161-1450.....	211
5-14 จตุโลกบาลประจำหลุมฝังศพ.....	211
5-15 จตุโลกบาล เวสุวัณ นาค สูง30.5 เซนติเมตร สมัยราชวงศ์หมิง พ.ศ.1911-2187.....	212
5-16 ท้าวกุเวรวัดเล่งเน่ยยี่.....	212
5-17 ท้าวกุเวรมหาราชและท้าวตรีภูมหาราช.....	213
5-18 ท้าววิรุฬหมหาราชและท้าววิรุฬปักขมหาราช.....	214
5-19 ท้าวกุเวรมหาราชและท้าวตรีภูมหาราช.....	214
5-20 ท้าววิรุฬหมหาราชและท้าววิรุฬปักขมหาราช.....	215
5-21 เสี้ยอึ้งกง (เจ้าพ่อหลักเมือง) วัดเล่งเน่ยยี่.....	217
5-22 เจ้าพ่อหลักเมือง วัดเล่งฮกยี่.....	217
5-23 แปะกงแปะม่า วัดเล่งเน่ยยี่.....	219
5-24 แปะกงแปะม่า วัดเล่งฮกยี่.....	220
5-25 ตำแหน่งที่ประดิษฐานรูปเคารพในวิหารหลัก (วิหารพระพุทธ).....	221
5-26 พระศากยมุนี ศิลปะจีนสมัยราชวงศ์เว่ยเหนือ.....	223
5-27 พระศากยมุนีประทับนั่งห้อยพระบาทภาพสลักศิลาในถ้ำหยุนกักราชวงศ์เหลียว พ.15-16.....	223

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-28 พระศากยมุนีนั่งขัดสมาธิเพชรสำริดกระไหล่ทองสูง 20 เซนติเมตร สมัยราชวงศ์ถัง พ.13.....	224
5-29 พระศากยมุนีวัดเล่งเน่ยยี่ พ.ศ.2414.....	224
5-30 พระศากยมุนี วัดเล่งฮกยี่ พ.ศ.2416.....	224
5-31 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพระศากยมุนีวัดเล่งเน่ยยี่กับวัดเล่งฮกยี่.....	225
5-32 พระโกศขัณฑ์สำริดสูง 10 เซนติเมตร ศิลปะจีนสมัยราชวงศ์ถัง พุทธศตวรรษที่ 13.....	227
5-33 พระโกศขัณฑ์ สองข้างขนาดด้วยพระโพธิสัตว์สุริยประภา และจันทราประภา สำริด กระไหล่ทองสูง 10 นิ้ว สมัยราชวงศ์ถัง ตอนกลาง พ.13-14.....	228
5-34 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพระโกศขัณฑ์วัดเล่งเน่ยยี่กับวัดเล่งฮกยี่.....	229
5-35 พระอมิตาภะ-อมิตายุ เป็นภาพสลักศิลาจากมณฑลเสฉวน สูง 116 เซนติเมตร ศิลปะจีนสมัยราชวงศ์ฉินได้ พ.ศ.1026.....	232
5-36 พระอมิตาภะวัดเล่งเน่ยยี่.....	232
5-37 พระอมิตาภะวัดเล่งฮกยี่.....	232
5-38 แผนภูมิการวิเคราะห์เปรียบเทียบพระอมิตาภะระหว่างวัดเล่งเน่ยยี่กับวัดเล่งฮกยี่.....	233
5-39 ภาพลายเส้นรูปแบบการวาดจิ๋วไว้หน้าพระนาภีของพระพุทธรูปจีน.....	236
5-40 รูปแบบการรัดจีวรในสมัยราชวงศ์ถัง พุทธศตวรรษที่ 12-13.....	236
5-41 ศิลปะจีนสมัยราชวงศ์ซ่ง.....	237
5-42 ศิลปะสมัยราชวงศ์หยวน.....	238
5-43 ศิลปะสมัยราชวงศ์หมิง.....	238
5-44 พระศากยมุนีวัดจินประชาสโมสร.....	239
5-45 ศิลปะช่วงหลังของราชวงศ์เว่ยเหนืออายุ ราวพ.ศ. 926-1077.....	241
5-46 สวากสมัยราชวงศ์ถัง พระสาวกทั้งสองรูปเป็นหลวงจีนหัวโล้นอยู่ในท่ายืนประนมมือ..	241
5-47 พระศากยมุนีและพระสาวกสองข้างในวิหารมหาวิระวัดถ่านโจ้ว ปักกิ่ง.....	242
5-48 พระอานนทวัดเล่งเน่ยยี่.....	243
5-49 พระกัศปวัดเล่งเน่ยยี่.....	243
5-50 พระอานนทวัดเล่งฮกยี่.....	244
5-51 พระกัศปวัดเล่งฮกยี่.....	244

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-52 พระอรหันต์คิเลี องค์กรที่ 1.....	257
5-53 พระอรหันต์อะสะโต องค์กรที่ 2.....	257
5-54 พระอรหันต์อะสะโต องค์กรที่ 3.....	258
5-55 ภาพขยายองค์กรที่ 3.....	258
5-56 อรหันต์ลาโล องค์กรที่ 4.....	258
5-57 องค์ไคปักษา องค์กรที่ 5.....	259
5-58 อรหันต์คักกะชา องค์กรที่ 6.....	259
5-59 อรหันต์สาสะโล องค์กรที่ 7.....	259
5-60 อรหันต์กะยะปาสุจิจารย์ องค์กรที่ 8.....	260
5-61 อรหันต์จิดลาปะโลโต องค์กรที่ 9.....	260
5-62 อรหันต์ขายะเคชะ องค์กรที่ 10.....	260
5-63 อรหันต์ขายะเคชะ องค์กรที่ 11.....	261
5-64 อรหันต์ปะคะโล องค์กรที่ 12.....	261
5-65 อรหันต์วัจฉจารย์โตสุโข องค์กรที่ 13.....	261
5-66 อรหันต์ปิตยะ องค์กรที่ 14.....	262
5-67 อรหันต์ลาขานะ องค์กรที่ 15.....	262
5-68 อรหันต์วันวาสิ องค์กรที่ 16.....	262
5-69 อรหันต์กุกะปิกยะชะ องค์กรที่ 17.....	263
5-70 อรหันต์ปิกถาโล องค์กรที่ 18.....	263
5-71 จันฉิวโลกิเศศวร ปางหนึ่งของพระโพธิสัตว์กวนอิม นิยมวางไว้ด้านหน้า พระประ ธานสมัยราชวงศ์ซิง.....	265
5-72 พระศากยมนิปางประสูติ ศิลปะจีนสมัยราชวงศ์ซิง.....	266
5-73 Baby Buddha ประดิษฐานไว้ด้านหน้าจันฉิวโลกิเศศวร.....	266
5-74 ขงจื้อ (ซ้ายมือ) กวนอู (ขวามือ).....	269
5-75 ภาพขยายขงจื้อ.....	269
5-76 ภาพขยายกวนอู.....	270
5-77 พระโพธิธรรม (คัมมื่อ).....	272

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-78 พระอาจารย์ได้ซังโจวชื่อ.....	272
5-79 พระอาจารย์หลักโจ้วหรือเว่ยหลาง.....	272
5-80 พระโพธิสัตว์กวนอิม 1000 กร พุทธศตวรรษที่ 24.....	278
5-81 พระโพธิสัตว์กวนอิมสมัยราชวงศ์เหลียว พ.ศ. 16.....	278
5-82 ประติมากรรมหมู่ 3 องค์ พระอมิตาภะเคียงข้างด้วยพระโพธิสัตว์กวนอิมและ พระโพธิสัตว์สถาปราชย์สมัยราชวงศ์สุย พ.ศ. 1123.....	279
5-83 พระโพธิสัตว์กวนอิมสมัยราชวงศ์ถัง พ.ศ. 13.....	279
5-84 พระโพธิสัตว์กวนอิมสมัยราชวงศ์ซ่ง ตอนปลายพุทธศตวรรษที่ 17-19.....	280
5-85 พระโพธิสัตว์กวนอิม 11 เศียร 2 กร สมัยราชวงศ์หยวน พ.ศ. 1823-1911.....	280
5-86 ภาพเศียรพระโพธิสัตว์กวนอิมสวมหมวกแบบจีนวัสดุหินอ่อนสีเทา ช่วงพุทธศตวรรษ ที่ 19-20.....	281
5-87 พระโพธิสัตว์กวนอิม วัดเล่งฮกยี่.....	281
5-88 สาวก สุทธกุมาร (เซียงไฉ่).....	282
5-89 สาวก เหล่านี้ (ฉิดาพณามังกร).....	282
5-90 รูปพระโพธิสัตว์กวนอิมวัดเล่งเน่ยยี่.....	283
5-91 พระโพธิสัตว์ตั้งอริยสัจสี่ ปะหังหาราชวงศ์-ราชวงศ์ซ่งระหว่างพุทธศตวรรษที่ 15-18.....	286
5-92 พระกษัตริย์รกรกโพธิสัตว์วัดเล่งฮกยี่.....	287
5-93 พระพักตร์ของพระโพธิสัตว์.....	287
5-94 ภาพขยายถือนไม้เท้าขักระ.....	287
5-95 รูปจำลองพระกษัตริย์รกรกโพธิสัตว์.....	288
5-96 รูปพระตั้งอริยสัจสี่พระโพธิสัตว์วัดเล่งเน่ยยี่ ประทับนั่ง.....	289
5-97 ตำแหน่งที่ประดิษฐานรูปเคารพในวิหารบูรพาจารย์.....	290
5-98 รูปอดีตเจ้าอาวาสองค์แรก องค์ที่ 3 และองค์ที่ 6 สำหรับรูปอดีต องค์ที่ 3, องค์ที่ 6 ถือว่าท่านสำเร็จวิปัสสนาเป็นพระสำเร็จทั้ง 2 รูป.....	292
5-99 รูปเคารพในวิหารหมายเลข 14 (แผนผังรองทิศตะวันออก).....	295
5-100 เทพต่าง ๆ ในตู้ด้านขวามือ วิหารหมายเลข 14.....	296
5-101 เทพต่าง ๆ ในตู้กลาง วิหารหมายเลข 14.....	296

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-102 เทพต่าง ๆ ในตู้ด้านซ้ายมือ วิหารหมายเลข 14.....	297
5-103 รูปโล่ชิงเอี้ยนุ่น วัดเล่งฮกยี่.....	300
5-104 รูปขยายใบหน้าโล่ชิงเอี้ยนุ่น.....	300
5-105 รูปโล่ชิงเอี้ยนุ่น วัดเล่งฮกยี่.....	301
5-106 รูปขยายเลื้อม้งกรโล่ชิงเอี้ยนุ่น.....	301
5-107 รูปพระพุทธรเจ้าศิลปะล้านนา.....	303
5-108 พระพุทธรเจ้าปางนาคปรกหินทรายศิลปะลพบุรี.....	303
5-109 พระพิมพ์เศวตศิลป์ปะเจมรบายน.....	303
5-110 พระพุทธรเจ้าศิลปะรัตนโกสินทร์.....	304
5-111 ปางอุ้มบาตร ศิลปะรัตนโกสินทร์.....	304
5-112 พระพิมพ์เศวตศิลป์ประทับยืนสี่กร.....	304
5-113 รูปเหมือนสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช.....	305
5-114 พระพุทธรูปศิลาปางสมาธิ.....	305
5-115 พระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย.....	305
5-116 กลุ่มพระพุทธรูปปางสมาธิ.....	306
5-117 กลุ่มพระพุทธรูปด้านทิศตะวันออกของวิหารหลัก.....	306
5-118 พระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยผสมรัตนโกสินทร์.....	307
5-119 กลุ่มพระพุทธรูปด้านทิศตะวันออกของวิหารหลัก.....	307
5-120 ภาพพระพุทธรเจ้าแบบศิลปะไทย ประดิษฐานในพระอุโบสถ (วิหารหลัก) วัดเล่งฮกยี่.....	308
5-121 การประดับบนสันหลังคาวิหารหน้า (วิหารจตุโลกบาล).....	313
5-122 การตกแต่งประติมากรรมที่วิหารหลัก.....	314
5-123 ประติมากรรมลอยตัวสิงห์คู่.....	315
5-124 ประติมากรรมลอยตัวสิงห์คู่.....	315
5-125 ประติมากรรมลอยตัวช้างชูงวงคู่.....	315
5-126 โครงสร้างไม้ภายในวิหารหลัก.....	317
5-127 กรอบไม้และสลักหน้าพระประธาน.....	318

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-128 ลวดลายแกะสลักกรอบพระอรหันต์ 18 องค์ เป็นลายพันธุ์พฤกษา นก ดอกไม้ ใบไม้ กิ่งไม้.....	319
5-129 กรอบตู้เทพเจ้าขงจื้อ กวนอู ในวิหารหลักเป็นลวดลายแกะสลักพันธุ์พฤกษา.....	321
5-130 กรอบไม้แกะสลักตู้บูรพาจารย์ในวิหารหลัก.....	321
5-131 ภาพมังกรชูไข่มุกไฟประดับที่ด้านหน้าโต๊ะบูชาพระประธาน 3 องค์.....	322
5-132 สิ่งหัตถ์ผู้.....	322
5-133 สิ่งหัตถ์มีข.....	323
5-134 ภาพสุนัขประดับวิหารหลัก.....	323
5-135 ภาพสุนัขประดับวิหารหลัก.....	323
5-136 ลายแกะสลักตู้พระสำเร็จ วิหารบูรพาจารย์.....	324
5-137 ลายแกะไม้ตู้วิหารพระโพธิสัตว์กวนอิม (ทิศตะวันออก).....	325
5-138 โพธิสัตว์ตั้งอึ้ง (วิหารตั้งอยู่ทางด้านตะวันตก).....	326
5-139 รูปมังกร ขามุกไฟ กวางและธรรมจักรที่ประดับอยู่ประตุน้ำวัดจีนประชาสโมสร.....	328
5-140 รูปใบไม้มีวน.....	328
5-141 รูปหงส์ที่ประดับอยู่ประตุน้ำวัดจีนประชาสโมสร.....	329
5-142 รูปปลามังกร/ รูปแพะ ประดับประตุน้ำวัดจีนประชาสโมสร.....	329
5-143 รูปไก่ 3 ตัว/ เทพนม ประดับประตุน้ำวัดจีนประชาสโมสร.....	330
5-144 ประติมากรรมลอยตัวรูปสิงห์คู่.....	330
5-145 ประติมากรรมลอยตัวรูปช้างสีขาวคู่.....	331
5-146 รูปฉนิชูป่า หรือ ฉนิฉง มีใบหน้าเป็นสีขาว (รูปทางขวามือ) และแม่ทัพ อวี๋ฉือฉงเต๋อ หรือ อวี๋ฉือฉง ฉะวาคใบหน้าสีดำ (รูปซ้ายมือ) บานประตูวัดจีนประชาสโมสร.....	335
5-147 ด้านหน้าวิหารหลักวัดเล่งฮกยี่เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับแดนสุขาวดี.....	337
5-148 ประตูเสื่อวัดเล่งฮกยี่.....	339
5-149 ผนังด้านข้างประตูเสื่อวัดเล่งฮกยี่.....	340
5-150 ด้านหน้าวิหารรองทิศตะวันตก.....	342
5-151 ผนังประตูกลางวิหารหน้า.....	343
5-152 ภาพส่วนที่ 1 (ผนังประตูด้านซ้ายมือ).....	344

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-153 ภาพของผนังส่วนที่ 2.....	345
5-154 ภาพของผนังส่วนที่ 3.....	346
5-155 ภาพของผนังส่วนที่ 4.....	347
5-156 ภาพทิวทัศน์บ้าน ภูเขา ทะเล/ น้ำ ประดับที่โต๊ะบูชา ท้าวจุลโลกบาลจุดที่ 7 ท้าววิรุพหก กับท้าววรุพปักข์ สัญลักษณ์ความอุดมสมบูรณ์.....	348
5-157 ภาพทิวทัศน์บ้าน ภูเขา ทะเล/ น้ำ ประดับที่โต๊ะบูชา ท้าวจุลโลกบาลจุดที่ 6 ท้าวภูเวร กับท้าวธรรณัฐ สัญลักษณ์ความอุดมสมบูรณ์.....	349
5-158 มังกรพันไฟ ประดับจุดที่ 5 เจ้าพ่อหลักเมือง สัญลักษณ์ปกป้องรักษาปราสาทผิปีศาจ.....	349
5-159 ภาพเสือ ประดับที่จุดที่ 8 แป๊ะกงแป๊ะมา สัญลักษณ์ปกป้องรักษาปราสาทผิปีศาจ.....	350
5-160 ภาพผนังภายในวิหารหน้าด้านทิศตะวันตกแสดงเรื่องราวของเทพเจ้า 12 พระองค์.....	351
5-161 ภาพผนังภายในวิหารหน้าด้านทิศตะวันตกแสดงเรื่องราวของเทพเจ้า 12 พระองค์.....	352
5-162 ภาพมังกรคู่ชูไข่มุกไฟและปลาใต้ประดับที่โต๊ะบูชาพระประธาน 3 องค์.....	353
5-163 ภาพแจกันใส่ดอกเหมย แจกันใส่ผลส้ม ใส่ดอกไม้ ทั้งหมดตั้งอยู่บนเก้าอี้ประดับที่โต๊ะ บูชาจุดที่ 10 เทพเจ้าไฉ่เซ่งเอี้ย เทพเจ้าแห่งโชคลาภ.....	353
5-164 ภาพแจกันใส่ดอกเหมย กระถางใส่ต้นไม้ ดอกไม้ ประดับที่จุดที่ 2 ของเทพไฉ่เซ่งเอี้ย มีความหมายทางสัญลักษณ์เกี่ยวกับความสมปรารถนา.....	353
5-165 ภาพชุดผลไม้ประดับที่ฐานหน้ากระดานของพระประธาน 3 องค์ ในวิหารหลัก.....	354
5-166 ภาพที่ใช้ประดับในวิหารพระโพธิสัตว์กวนอิม.....	355
5-167 ภาพพระโพธิสัตว์กวนอิมประทับบนผนังในวิหารพระโพธิสัตว์.....	356
5-168 ภาพจิตรกรรมรูปดอกบัว ใบบัว ค้างคาว เงิน ลูกท้อ และปลาหลีฮื้อ ประดับด้าน หน้าวิหารพระตี่จั้งอ้วง.....	356
5-169 ภาพด้านที่ 1 เจดีย์จีนสำหรับเผากระดาษตั้งอยู่หน้าวัด.....	358
5-170 ภาพด้านที่ 2 เจดีย์จีนสำหรับเผากระดาษตั้งอยู่หน้าวัด.....	359
5-171 ภาพด้านที่ 3 เจดีย์จีนสำหรับเผากระดาษตั้งอยู่หน้าวัด.....	360
5-172 ภาพด้านที่ 4 เจดีย์จีนสำหรับเผากระดาษตั้งอยู่หน้าวัด.....	361
5-173 ภาพด้านที่ 5 เจดีย์จีนสำหรับเผากระดาษตั้งอยู่หน้าวัด.....	362
5-174 ภาพด้านที่ 6 เจดีย์จีนสำหรับเผากระดาษตั้งอยู่หน้าวัด.....	363

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-175 ภาพเขียนลวดลายบนหลังคาวิหาร.....	364
6-1 แผนภูมิการปกครองคณะสงฆ์จีนนิกาย.....	370
6-2 สายการบริหารจัดการในวัดจีนประชาสโมสร.....	371
6-3 ประชาชนทั่วไปเข้ามาทำบุญไหว้พระไหว้เจ้า 1.....	377
6-4 ประชาชนทั่วไปเข้ามาทำบุญไหว้พระไหว้เจ้า 2.....	378
6-5 ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมพบปะสมาคม.....	378
6-6 อาคารสถานสงเคราะห์วัดจีนประชาสโมสร.....	378
6-7 ด้านข้างศูนย์สุขภาพอาคารหลังใหม่ กำลังก่อสร้าง.....	379
6-8 ด้านหน้าศูนย์สุขภาพอาคารหลังใหม่ กำลังก่อสร้าง.....	379
6-9 ศูนย์สุขภาพอาคารปัจจุบัน วัดร่วมมือกับทางราชการ.....	379
6-10 พระอาจารย์ให้ความรู้การทำบุญ.....	380
6-11 งานประเพณีตรุษจีน ปีพ.ศ. 2554 แห่เทพเจ้า 1.....	380
6-12 งานประเพณีตรุษจีน ปีพ.ศ. 2554 แห่เทพเจ้า 2.....	380
6-13 งานประเพณีตรุษจีน ปีพ.ศ. 2554 แห่เทพเจ้า 3.....	381
6-14 เชิดสิงห์โตวันตรุษจีน ปีพ.ศ. 2554 แห่เทพเจ้า.....	381
6-15 วันตรุษจีน ปีพ.ศ. 2554 แห่เทพเจ้าไหว้พระ.....	381
6-16 งานประเพณีตรุษจีน การแสดงยามคำคิ่น.....	382
6-17 แบบเจดีย์ที่ใช้ในการก่อสร้างเป็นเจดีย์ 7 ชั้น ศิลปะไทย จีน ธิเบต.....	382
6-18 เจดีย์ 7 ชั้น ศิลปะไทย จีน ธิเบต ทางวัดกำลังดำเนินการก่อสร้างปัจจุบันอยู่ในชั้น การดำเนินการตกแต่งทั้งภายนอกและภายใน.....	383
6-19 งานแกะสลักกรอบไม้เตรียมที่จะนำไปตกแต่งวิหารหินศักดิ์สิทธิ์.....	383
6-20 งานแกะสลักกรอบไม้ กำลังลงสีเตรียมที่จะนำไปตกแต่งวิหารหินศักดิ์สิทธิ์.....	384
6-21 ช่างแกะสลักประจำวัดจีน.....	384
6-22 หงส์ที่แกะเสร็จแล้วเตรียมลงสี.....	384
6-23 งานประติมากรรมปูนปั้นตกแต่งที่เจดีย์ 7 ชั้น.....	385
6-24 ท่านเจ้าคุณเขมากร เจ้าคณะจังหวัดฉะเชิงเทรา และพระอธิการจงน้อมร่วมขบวนแห่ องค์พุทธโสธร ในงานประจำปีเทศกาลตรุษจีนปี 2505.....	385

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6-25 คณะเชิดสิงโตวัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่) ร่วมขบวนแห่องค์พุทธโสธร ในงาน ประจำปีเทศกาลตรุษจีน ปีพ.ศ. 2505.....	386
6-26 ทางวัดเอื้อเพื่อสถานที่จัดประชุมในวาระต่าง ๆ กับชุมชน.....	386
6-27 พระอธิการจรงื้อ เจ้าอาวาสวัดจีนประชาสโมสร ถวายภาพสี่วัดจีนประชาสโมสรและ ถวายพระประธานจำลองเล็ก หุ้มกรอบทองคำ 6 องค์ แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการเสด็จพิธีบำเพ็ญกุศล วันวิสาขบูชา ณ วัดโสธรวรารามวรวิหาร จังหวัด ฉะเชิงเทรา 9 มิถุนายน 2509.....	387
6-28 รูปพระบรมสาทิสลักษณ์ ขณะบรรพชา จัดตั้งบูชาในวิหารหลัก เนื่องในวโรกาส ทรงมีพระชนมายุครบ 84 พรรษา.....	387
6-29 พระบรมสาทิสลักษณ์ประดับไว้ถานหน้าวัดจีนประชาสโมสร.....	388
ภาคผนวก ค-1 ลำดับขั้นตอนในการเข้าสักการะพระพุทธรูป พระโพธิสัตว์ พระสำเร็จ อัฐิพระสงฆ์ ในวัดเล่งฮกยี่.....	432
ภาคผนวก ค-2 ภาพลายเส้นรูปแปลนถายเส้นวัดจีนประชาสโมสร (วัดเล่งฮกยี่).....	432
ภาคผนวก ค-3 ภาพลายเส้นรูปแปลนหลังคาวัดจีนประชาสโมสร (วัดเล่งฮกยี่).....	433
ภาคผนวก ค-4 ภาพลายเส้นรูปด้านหน้า (วิหารหน้า) วัดจีนประชาสโมสร (วัดเล่งฮกยี่).....	433
ภาคผนวก ค-5 ภาพลายเส้นรูปตัดด้านข้างของวิหารหน้า วิหารหลัก วิหารบูรพาจารย์ จีนประชาสโมสร (วัดเล่งฮกยี่).....	434

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 โรงหีบอ้อยน้ำตาลทราย และสถานที่ตั้งโรงหีบอ้อยเมืองฉะเชิงเทราในสมัยรัชกาล ที่ 3.....	42
3-1 ประวัติการสร้าง/ซ่อมวิหารต่าง ๆ และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ในวัดจีนประชาสโมสร.....	115
5-1 การวิเคราะห์รูปเคารพที่เป็นรูปแบบสัญลักษณ์ความเชื่อทางศาสนาต่าง ๆ ที่ประดิษฐานในวัดจีนประชาสโมสร.....	309
5-2 การวิเคราะห์งานจิตรกรรมที่เป็นรูปแบบทางสัญลักษณ์ทางความเชื่อศาสนาต่าง ๆ ในวัดจีนประชาสโมสร.....	365
ภาคผนวก ข-1 ประวัติการซ่อมสร้างพระประธาน พระโพธิสัตว์ พระอรหันต์ เทพเจ้า ในวัดจีนประชาสโมสร.....	428